

مصطفی جعفری، سرمؤلف ارزیابی جهانی تغییر اقلیم (IPCC)، برنده مشترک جایزه صلح نوبل در سال ۲۰۰۷ میلادی، عضو هیئت علمی و مشاور تغییر اقلیم، مجری تدوین استراتژیک برنامه کلان تحقیقات تغییر اقلیم
پست الکترونیک: mostafajafari@rifr-ac.ir

امارات، میزبان نشست تغییر اقلیم در COP28

کارشان به طور مستقیم به آب و هوای مطلوب بستگی دارد، کمک خواهد کرد. به دلیل آب و هوای نامطلوب، روزانه بیش از ۲۰۰ میلیون دلار ضرر وجود داشته و به علت پیچیدگی این موضوع، مذاکره کنندگان COP27 نتوانستند موضعی در مورد تأمین مالی سازگاری اتخاذ کنند. شرکت کنندگان در COP28 باید برای ایجاد چهارچوبی برای هدف جهانی سازگاری تصمیم روشنی اتخاذ نمایند.

در گزارشی که به سفارش گروهی متشکل از ۲۰ اقتصاد بزرگ جهان ارائه شده است، به فرضیه ایفا نقش فعال و برجسته بانک جهانی در مسائلی مانند تغییرات آب و هوا اشاره شده است. کارشناسان توسعه بر این باورند که سازمان ملل متحد باید بانک جهانی را تحت فشار قرار دهد تا نقش پررنگ تری در نظارت بر تعهد کشورهای مختلف به کاهش گازهای گلخانه‌ای جهانی ایفا کند. آنتونیو گوتش، دبیرکل سازمان ملل، قرار است گزارشی را از تحولات و اقدامات انجام شده از طرح پیشنهادی ایشان در COP27 ارائه نماید، این طرح، به همه ساکنان کره زمین اجازه می‌دهد تا طی ۵ سال آینده تحت پوشش یک سیستم هشدار اولیه چند خطر باشند.

در COP27 چهارچوبی برای «هدف جهانی برای انطباق»، تحت توافقنامه پاریس، ایجاد شد، قرار است جمع‌بندی مباحثات انجام شده در COP28 توسط اعضای معاهد تصویب شود.

کریستینا فیگرس (Christiana Figueres) رئیس سابق آب و هوای سازمان ملل، رویکرد امارات متحده عربی را به نشست آب و هوای COP28، که در ماه نوامبر ریاست آن را برعهده خواهد داشت، «بسیار خطرناک» و «تهدیدی مستقیم برای بقای کشورهای آسیب‌پذیر» خواند. ایشان که در تنظیم توافقنامه مهم آب‌وهوایی پاریس در سال ۲۰۱۵ نقش اساسی داشت، گفت: کشوری که ریاست اجلاس سازمان ملل را برعهده دارد، باید بی‌طرف باشد و نمی‌تواند موضع خود را مطرح کند (گاردین). جهان باید تا سال ۲۰۳۰ انتشار CO₂ را تا ۴۵ درصد کاهش دهد تا فرصتی برای محدود کردن گرمایش جهانی به ۱/۵ درجه سانتی‌گراد داشته باشد.

دانشمندان متفق القول هستند که بیشتر ذخایر سوخت فسیلی باید در زمین بماند تا اهداف اقلیمی توافق پاریس را برآورده کنند و آژانس بین‌المللی انرژی (IEA) می‌گوید که پروژه‌های جدید سوخت‌های فسیلی که پس از سال ۲۰۲۱ آغاز شده‌اند، با رسیدن به انتشار صفر خالص تا سال ۲۰۵۰ سازگاری ندارند.

فاتح بیرو، رئیس آژانس بین‌المللی انرژی (IEA) گفت: «بسیاری، از افزایش قیمت‌های انرژی در سال ۲۰۲۲ به شدت آسیب دیدند. اما برای صنعت نفت و گاز، سالی پر سود بود. اکنون زمان آن است که از آن برای منافع بیشتر استفاده کنیم.» او گفت: انتشار گازهای گلخانه‌ای ناشی از عملیات صنعت نفت و گاز ۱۵ درصد از انتشار جهانی را تولید می‌کند، اما می‌توان با سرمایه‌گذاری ۶۰۰ میلیارد دلاری، تا سال ۲۰۳۰ تا ۶۰ درصد کاهش یابد. بیرو گفت: «این مبلغ بسیار کمتر از تریلیون‌ها دلاری است که صنعت در سال گذشته به دست آورده است.» صنعت نفت و گاز در ۵۰ سال گذشته به طور متوسط یک تریلیون دلار در سال سود خالص داشته است.

بیست و هشتمین کنفرانس معاهدین کنوانسیون تغییر اقلیم (COP28) از روز پنجشنبه ۳۰ نوامبر تا روز سه‌شنبه ۱۲ دسامبر ۲۰۲۳ میلادی (۹ تا ۲۱ آذر ماه سال ۱۴۰۲) در محل Dubai Expo City ابوظبی در امارات متحده عربی برگزار می‌شود. امارات پس از مصر دومین کشور در خاورمیانه است که میزبان نشست COP خواهد بود. UNFCCC این تصمیم را پس از آن اتخاذ کرد که امارات متحده عربی از طرف گروه آسیا-اقیانوسیه در COP26 در گلاسکو، اسکاتلند در سال ۲۰۲۱ مورد حمایت متفق‌القول قرار گرفت. امارات متحده عربی یک تولیدکننده بزرگ نفت و گاز است، رئیس اجلاس COP28 سلطان الجابر است که رئیس شرکت ملی نفت (و گاز) ابوظبی (امارات) (ADNOC) است. انتصاب الجابر به‌عنوان رئیس COP28 در ژانویه، انتقادات زیادی را برانگیخت. گاردین در ماه آوریل فاش کرد که امارات متحده عربی دارای سومین برنامه بزرگ خالص صفر در جهان برای توسعه نفت و گاز است. پیش‌بینی می‌شود، بیش از هشتاد هزار شرکت‌کننده، شامل ۱۴۰ رئیس دولت و بیش از پنج هزار نفر از رسانه‌های حرفه‌ای در این نشست حضور یابند. به گفته دکتر سلطان احمد الجابر، وزیر صنعت و فناوری پیشرفته و فرستاده ویژه برای تغییرات آب و هوا، COP28 مصادف است با روز ملی امارات متحده عربی که ۲ دسامبر است (GMI).

در روز دوشنبه ۲۵ اردیبهشت ماه عبدالحکیم النعیمی، کاردار سفارت امارات در سوریه با بشار اسد رئیس‌جمهور این کشور ملاقات و دعوت رسمی محمد بن زاید آل نهیان، رئیس دولت امارات را برای شرکت در کنفرانس آب و هوای دوبی به ایشان تقدیم کرد (ایرنا). امارات از رئیس‌جمهور ایران نیز، برای شرکت در اجلاس جهانی آب و هوا که سال جاری در این کشور برگزار می‌شود، دعوت به عمل آورده است (علی‌رضاعنایتی).

COP یا کنفرانس معاهدین، بالاترین نهاد تصمیم‌گیری UNFCCC است. کنوانسیون تغییر اقلیم برای مقابله با تهدید فزاینده تغییرات آب‌وهوایی، در سال ۱۹۹۲ در کنفرانس سازمان ملل متحد در مورد محیط‌زیست و توسعه، که به‌عنوان اجلاس ریو یا نشست زمین نیز شناخته می‌شود، تأسیس و امضا شد. دبیرخانه کنوانسیون در شهر بن آلمان قرار دارد. ریاست و محل برگزاری COP در میان پنج منطقه شناخته‌شده سازمان ملل متحد- کارائیب، آمریکای لاتین، آسیا، آفریقا، اروپای مرکزی، شرقی و غربی قرار دارد. اولین جلسه COP در برلین آلمان در مارس ۱۹۹۵ برگزار شد. جلسات COP هر سال برگزار می‌شوند، مگر اینکه اعضای معاهد کنوانسیون تصمیم دیگری بگیرند.

برخی از موضوعاتی که در دستور جلسه COP28 قرار دارند:

یکی از موضوعات مورد بحث، چگونگی اجرای موافقت‌نامه ضرر و زیان (the Loss and Damage Agreement) است که در COP27 برای کمک به کشورهای کم‌درآمد و تحت تأثیر تغییرات اقلیمی، ایجاد شد. از موضوعات دیگر، چگونگی تأمین ۱۰۰ میلیارد دلار توسط کشورهای با درآمد بالا، که در سال ۲۰۰۹ برای هدف سازگاری تصویب شده بود که البته هنوز محقق نشده است. این مورد به افرادی مانند کشاورزان، که